

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง คำและหน้าที่ (๑)

ครูผู้สอน

ครูวิชุดา

กลิ่นจงกล

ครูธีรสุด

ฉำทรัพย์

คำและหน้าที่ (๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถจำแนกคำวิเศษณ์ชนิดต่าง ๆ ได้
๒. นักเรียนสามารถนำคำวิเศษณ์ไปเขียนนิทานได้
๓. นักเรียนเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้

อย่างถูกต้องเหมาะสม

ชวนคิด พินิจสาร

นักเรียนอ่านประโยคต่อไปนี้
และช่วยกันเติมคำวิเศษณ์ลงในประโยค

บ้านฉันอยู่.....ไกล.....มาก

เขามาโรงเรียน.....สาย.....

เสื้อผ้านี้ราคา.....เท่าไร.....

ดอกมะลิมีกลิ่น.....หอม.....

คำถามชวนคิด

นักเรียนลองบอกความหมายของ
คำวิเศษณ์จากกิจกรรมเติมคำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ขยายคำอื่น ได้แก่
คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์
ให้มีความหมายชัดเจนขึ้น

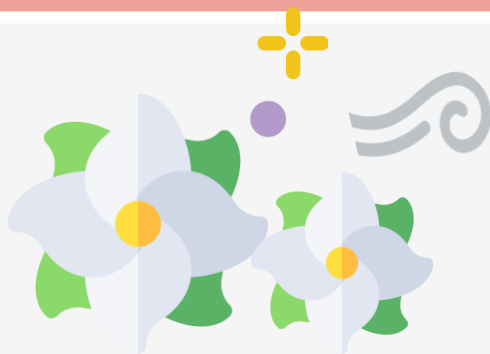
คำวิเศษณ์ แบ่งออกเป็น ๑๐ ชนิด คือ

๑. ลักษณะวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกลักษณะ ชนิด ขนาด สี เสียง กลิ่น
รส อากาาร เป็นต้น

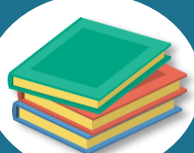

ดอกไม้กลิ่นหอม

บ้านหลังใหญ่

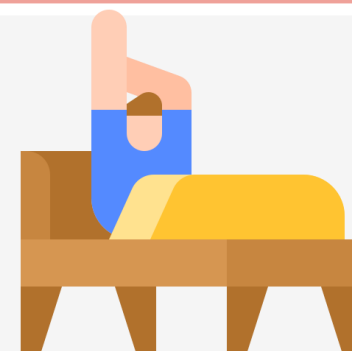

๒. กาลวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต เข้า สาย
บ่าย คำ เป็นต้น

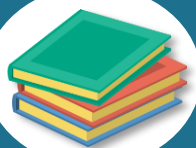

เขาจะไปพบเธอเวลาเย็น

น้องตื่นนอนแต่เช้า

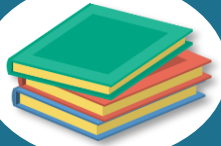
๓. สถานวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกสถานที่หรือระยะทาง ได้แก่ คำว่า
ใกล้ ใกล้ เหนือ ใต้ ขวา ซ้าย หน้า บน หลัง เป็นต้น

บ้านเขาอยู่**ใกล้**มาก

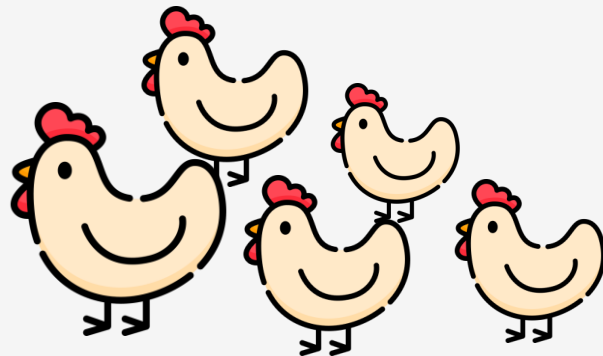

๔. ประมาณวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกจำนวนหรือปริมาณ ได้แก่ คำว่า มาก
น้อย หมด หนึ่ง สอง หลาย ทั้งหมด จุ เป็นต้น

ไก่จำนวนมากอยู่แล้ว

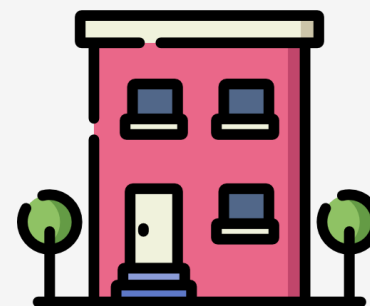

๕. นิยมวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกความชี้เฉพาะแน่นอน ได้แก่ คำว่า **นี่ โน่น**
นั่น นี นั่น โน่น **แน่** **เอง** **ทั้งนี้** **ทั้งนั้น** **อย่างนี้** เป็นต้น

ชายคน**นั้น**เป็นทหาร

ตึก**นี้**มีคนซื้อแล้ว

๒. อนิยมวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกความไม่ชี้เฉพาะ ไม่แน่นอน ได้แก่ คำว่า
อันใด อื่น ไต โย ไหน อะไร เช่นไร เป็นต้น

เธอนั่งตรง**ไหน**ก็ได้

คุณจะกลับบ้านเวลา**ใด**ก็ได้

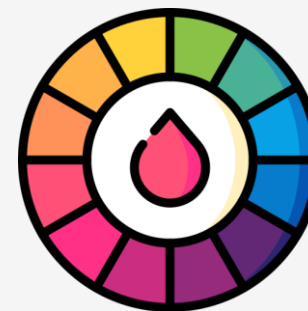

๗. ปฏัจฉาวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกเนื้อความเป็นคำถามหรือความสงสัย
ได้แก่คำว่า ไต อะไร ไหน ทำไม เป็นต้น

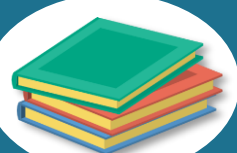

คนไหนชื่อน้ำใส

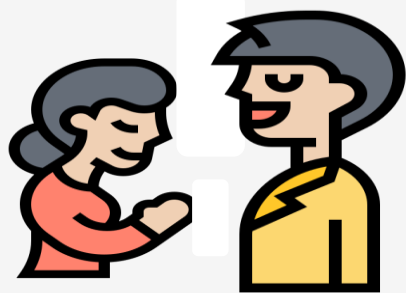
เธอชอบสีอะไรที่สุด

๘. ประติชญาวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่แสดงถึงการขานรับในการเจรจาโต้ตอบกัน
ได้แก่คำว่า จำ ค่ะ ครับ ขอรับ ขา จ๊ะ เป็นต้น

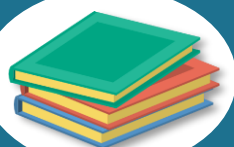

สวัสดี**ค่ะ**

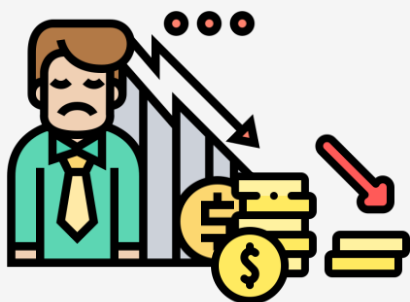
สบายดี**จ๊ะ**

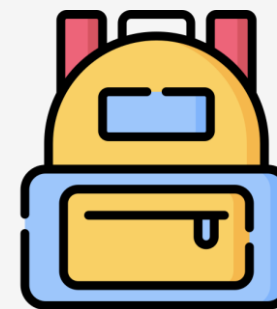

๙. ประติเสธวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกความปฏิเสธไม่ยอมรับ ได้แก่คำว่า
ไม่ ไม่ได้ ห้ามมิได้ บ่ เป็นต้น

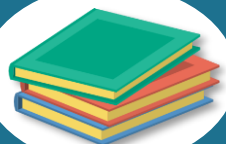

เงินทอง**ไม่ใช่**ของหาง่าย

กระเป๋าใบนี้**ไม่ใช่**ของฉัน

๑๐. ประพันธ์วิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยคให้มีความเกี่ยวข้องกัน
เช่นคำว่า ที่ ซึ่ง อัน อย่าง ที่ว่า เพราะว่า ให้ เป็นต้น

พ่อปลูกต้นไม้**เพื่อ**ให้**มี**ร่มเงาในบริเวณบ้าน

หน้าที่ของคำวิเศษณ์

๑. ขยายนาม

๒. ขยายคำสรรพนาม

๓. ขยายคำกริยา

๔. ขยายคำวิเศษณ์

กิจกรรม

นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ - ๔ คน แต่ละกลุ่มศึกษา
ใบความรู้เรื่อง “คำวิเศษณ์”
จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรม
“คู่ฉันอยู่ไหน ใครรู้บอกที”

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง คำวิเศษณ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วัชพืชสรสกรสำหรับ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำและหน้าที่ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย ๑ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ขยายคำอื่น ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ ให้ความหมายชัดเจนขึ้น

คำวิเศษณ์ แบ่งออกเป็น ๑๐ ชนิด คือ

๑. **ลักษณะวิเศษณ์** คือ คำวิเศษณ์ที่บอกลักษณะ ชนิด ขนาด สี เสียง กลิ่น รส อารมณ์ เป็นต้น เช่น

ดอกจำปามีกลิ่นหอม	เรียนมีรถยนต์คันใหม่
น้อยหน้ามีดอกไม้สีแดง	แมวตัวนี้มีขนนุ่ม
ไม้สิ่งนี้มีกลิ่นหอมและสะอาด	แก๊สจืดจางจากอาหารจานเด็ด
๒. **กาลวิเศษณ์** คือ คำวิเศษณ์ที่บอกเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต เข้า สาย ป้าย คำ เป็นต้น เช่น

นางระยาคู่ครองบ่าวยี่สิบ	สัปดาห์เวลาคำคมก็ติดแรง
คนโบราณชอบดูหนังตลกสูง	วันสอบนักเรียนมักจะมาเช้า
๓. **สถานที่วิเศษณ์** คือ คำวิเศษณ์ที่บอกสถานที่หรือระยะเวลา ได้แก่ คำว่า ใกล้ ใกล้ เหมือน ใต้ ขวา ซ้าย หน้า บน หลัง เป็นต้น เช่น

โรงเรียนอยู่ไกล	เขาอาศัยอยู่ชั้นล่าง
บอยเดินไปทางทิศเหนือ	โกเป็นสิริรับ
๔. **ประมาณวิเศษณ์** คือ คำวิเศษณ์ที่บอกจำนวนหรือปริมาณ ได้แก่ คำว่า มาก น้อย หมด หนึ่ง สอง หลาย ทั้งหมด ฯลฯ เป็นต้น เช่น

สุนัขที่เลี้ยงไว้กับจู่ทั้งสี่	มาโบยังมีเรือหลายลำ
เขาไม่มีโรงเรียนหลายวัน	คุณดื่มเนยโรยมากไปไม่กี่ชิ้น
๕. **นิยมนวิเศษณ์** คือ คำวิเศษณ์ที่บอกความชอบหรือความไม่ชอบ ได้แก่ คำว่า ชอบ ไม่ชอบ เป็นต้น เช่น

ผมชอบที่จะกิน	เธอชอบกินคนเล่าให้เพื่อนฟัง
แกวี่นี่คือความสะอาดอย่างนี้	ดีก็ไม่มีคนชอบแล้ว
๖. **อนิยมวิเศษณ์** คือ คำวิเศษณ์ที่บอกความไม่ชอบหรือความไม่ชอบ ได้แก่ คำว่า ชัง โศก อับ โท โท โท โท เป็นต้น เช่น

คนไหนชอบบ่นกับคนอื่นก็ได้	จี๋จอมอะไรมาโทก็คิดไม่ได้ทั้งสิบ
ดีจะหัวเราะทำไมก็ข้างเขาละละ	คนอื่น ๆ กลับบ้านไปนอนแล้ว

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง คำวิเศษณ์ (ต่อ)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วัชพืชสรสกรสำหรับ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำและหน้าที่ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย ๑ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๗. **ปฏิเสธวิเศษณ์** คือ คำวิเศษณ์ที่บอกถึงความไม่ความเป็นคำถามหรือความสงสัย ได้แก่ คำว่า ไฉน ไฉน ไฉน ไฉน เป็นต้น เช่น

ผลไม้อะไรที่อร่อยดีขึ้นมาให้อัน	สุนัขใครน่ารักจัง
นักเรียนคนไหนไม่พร้อมของเพลง	การสอบพูดและถกเถียงอย่างไร

๘. **ประติงศกรวิเศษณ์** คือ คำวิเศษณ์ที่แสดงถึงการขานรับในการเจรจาโต้ตอบกัน ได้แก่ คำว่า จ๋า ค่ะ ครับ ครับ ยาว ฯลฯ เป็นต้น เช่น

หนูขอร้องให้พี่ช่วยบอกพี่ด้วยสิครับ	คุณคิดแล้วเสร็จหรือยังคะ
คุณแม่ขานูทำจานแตกกะ	ผมจะไปทำของอื่น

๙. **ประติงศกรวิเศษณ์** คือ คำวิเศษณ์ที่บอกความปฏิเสธไม่ยอมรับ ได้แก่ คำว่า ไม่ ไม่ได้ หนีไม่ได้ เป็นต้น เช่น

เงาตามหลังคนแต่ไม่พ้น	ที่ไม่ได้แก๊งนี่ของนะ
ความรู้ที่มีของหาง่ายจนเสียด	เฮ้ยไม่ไปพูดกับใครเลย

๑๐. **ประพจน์วิเศษณ์** คือ คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยคให้มีความเกี่ยวข้องกัน เช่น คำว่า ที่ ซึ่ง อัน อย่างไร เพราะว่า ไร เป็นต้น เช่น

เขาทำงานหนักเพื่อที่จะจ่ายหนี้เงินมาก	เขาทำความดี อัน ทนทุกข์ได้
---------------------------------------	----------------------------

หน้าที่ของคำวิเศษณ์

- มักจะทำหน้าที่เป็นขยายในประโยค
๑. ขยายนาม เช่น เกิดดีมีวาจาไพเราะ ท้องฟ้าฟ้าใหม่ เป็นต้น
 ๒. ขยายคำสรรพนาม เช่น ท่านที่หลายกรุณาหรือเมตตาใจไปเสียครึ่ง เป็นต้น
 ๓. ขยายคำกริยา เช่น ยืนยืนตาหามากเกินไป โดนแดดเผาจนมาก เป็นต้น
 ๔. ขยายคำวิเศษณ์ เช่น เขาทำงานหนักมาก อันที่แท้จริง ๆ เป็นต้น

ใบความรู้

ใบความรู้เรื่อง “คำวิเศษณ์”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรม “คู่ฉันอยู่ไหน ใครรู้บอกที”

02:00

เฉลยกิจกรรม “คู่ฉันอยู่ไหน ใครรู้บอกที”

ลักษณะวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกลักษณะ ชนิด ขนาด สี เสียง กลิ่น รส
อาการ

กาลวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต เข้า สาย
บ่าย คำ

สถานวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกสถานที่หรือระยะทาง ได้แก่คำว่า
ใกล้ ไกล เหนือ ใต้ ขวา ซ้าย หน้า บน หลัง

ประมาณวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกจำนวนหรือปริมาณ ได้แก่คำว่า
มาก น้อย หมด หนึ่ง สอง หลาย ทั้งหมด จุ

เฉลยกิจกรรม “คู่ฉันอยู่ไหน ใครรู้บอกที”

นิยมวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกความชี้เฉพาะแน่นอน ได้แก่คำว่า นี้ โน่น นั่น นี้นั้น โน้นแน่เอง ทั้งนี้ทั้งนั้น อย่างนี้

อนิยมวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกความไม่ชี้เฉพาะ ไม่แน่นอน ได้แก่คำ อันใด อื่น ไใด ไย ไไหน อะไร เช่นไร

ปฤจฉาวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกเนื้อความเป็นคำถามหรือความสงสัย ได้แก่คำว่า ไใด อะไร ไไหน ทำไม

ประติชญาวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่แสดงถึงการขานรับในการเจรจาโต้ตอบกัน ได้แก่คำว่า จำ ค่ะ ครับ ขอรับ ขา จ๊ะ

เฉลยกิจกรรม “คู่ฉันอยู่ไหน ใครรู้บอกที”

ประติษัทธิวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่บอกความปฏิเสธไม่ยอมรับ ได้แก่คำว่า
ไม่ ไม่ได้ ห้ามได้ บ

ประพันธวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ที่ทำหน้าที่เชื่อมคำหรือประโยคให้มีความ
เกี่ยวข้องกัน เช่นคำว่า ที่ ซึ่ง อัน อย่าง ที่ว่า เพื่อ
ว่า ให้

ลงมือทำ จดจำได้

นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานเรื่อง “นิทานคำวิเศษณ์”
จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ
นิทานคำวิเศษณ์

ใบงานที่ ๘ เรื่อง นิทานคำวิเศษณ์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รู้เลิศรสครบสำหรับ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง คำและหน้าที่ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย ๑ รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่งนิทานโดยใช้คำวิเศษณ์จำนวน ๑๐ คำขึ้นไป

กลุ่มที่

สมาชิก

ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่
ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่
ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่
ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่
ชื่อ-สกุล	ชั้น	เลขที่

ชื่อเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

ใบงานเรื่อง “นิทานคำวิเศษณ์”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

สรุปความรู้

คำวิเศษณ์ หมายถึง

คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ขยายคำอื่น ได้แก่
คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์
ให้มีความหมายชัดเจนขึ้น

สรุปความรู้

คำวิเศษณ์ แบ่งออกเป็น ๑๐ ชนิด คือ

๑. ลักษณะวิเศษณ์

๒. กาลวิเศษณ์

๓. สถานที่วิเศษณ์

๔. ประमाणวิเศษณ์

๕. นิยมวิเศษณ์

๖. อนิยมวิเศษณ์

สรุปความรู้

คำวิเศษณ์ แบ่งออกเป็น ๑๐ ชนิด คือ

๗. ปฤจฉาวิเศษณ์

๘. ประติชญาวิเศษณ์

๙. ประติเชธวิเศษณ์

๑๐. ประพันธวิเศษณ์

สรุปความรู้

หน้าที่ของคำวิเศษณ์

๑. ขยายนาม
๒. ขยายคำสรรพนาม
๓. ขยายคำกริยา
๔. ขยายคำวิเศษณ์

คำไหน ใช้ถูก

 อนุญาติ

 อนุญาต

ก. ยินยอม, ยอมให้, ตกลง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง เรียงร้อยภาษาแนะนำตน

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

